

Saksakeelse majandusõppe ainekavad

Sisukord

I kursus - Majandusmudelid.....	2
II kursus - Ettevõtted, ettevõtete eesmärgid, tooted ja teenused ning huvigrupid	3
III kursus – Raamatupidamise alused (I)	4
IV kursus - Tellimuse koostamine (ettevõtte- ja hankelogistika).....	5
V kursus - Kaubalogistika, raha- ja infovoogude liikumise näited.....	7
VI kursus - Tellimuse käsitlemine - Tootmislogistika	8

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA AINEKAARDID

Saksakeelne majandusõpe

I kursus - Majandusmodelid

Ainevaldkond (Bereich)	Sotsiaalsained
Kursuse nimetus (Der Name des Kurses)	Majandusmodelid Grundlagen des Handelns in Wirtschaftsmodellen
Kursuse kood (Kurscode)	Smaj1
Kursuse staatus (Status)	Õppesuuna kursus
Eelduskursused (Voraussetzungs- kurse)	Eelduskursused puuduvad (Keine)
Õpetamise aeg (Zeitraumen)	10. klassi 1. kursus
Õppetöö korraldus (35 Stunden)	Kontaktunnid, iseseisev töö (Kontaktstunden, selbstständige Arbeit)
Lõimumine (Bezug zu den anderen Fächern)	Puuduvad (Keine)
Kursuse eesmärgid (Ziele)	Selle kursuse jooksul omandab õpilane järgmised teadmised: 1) Majandusliku tegutsemise mudelite põhimõistest; 2) Milliste toodete ja faktoritega majanduses tegeldakse; 3) Millised turud on olemas; 4) Millised ringlused eksisteerivad majanduses; 5) Kuidas majanduslikult tegutseda. In diesem Kurs erfährt der Schüler: 1) Umgang mit Grundbegriffen und –modelle des wirtschaftlichen Handels 2) Welche Güter und Faktoren werden gehandelt, 3) welche Märkte existieren, 4) welche Kreisläufe existieren in der Wirtschaft, 5) wie handelt man wirtschaftlich
Kursuse lühikirjeldus (õppesisu) (Kurzbeschreibung des Kurses, Inhalte)	Õpilased õpivad majanduse põhimõisteid ja – mudeleid nagu vajadused, nõudlus, tooted, tooteliigid, ökonoomsuse printsiibid, <i>Homo oeconomicus</i> , majanduse ringlus, tootmisfaktorid, turg/turud, turul osalejad. SuS lernen Grundbegriffe und –modelle des Wirtschaften wie Bedürfnisse, Bedarf, Güter, Güterarten, Ökonomische Prinzipien, Homo oeconomicus, Wirtschaftskreislauf, Produktionsfaktoren, Markt/Märkte, Marktteilnehmer.
Kursuse õpitulemused (Lernergebnisse)	Kursuse lõpus saavutab õpilane järgmised õpitulemused: 1) Õpilane teab majanduse põhimõisteid ja -mudeleid; 2) Õpilane suudab igapäevaelu seoseid näha majanduslikust vaatenurgast; 3) Õpilane suudab lihtsaid majanduslikke seoseid ära tunda ja hinnata. Am Ende des Kurses kann der Schüler: 1) Reproduktion von wirtschaftlichen Grundbegriffen und –modelle 2) Anwendung von diesen Kenntnisse im täglichen Umgang 3) Bewertung von einfachen wirtschaftlichen Zusammenhängen
Hindamine	Sõnavara, ülesanded (sh kodused tööd) , ettekanne teatud teemal ja arvestuslik töö

(Benotung)	(Vokabeln, Übungsaufgaben, Vortrag, Klassenarbeit)
Õppematerjalid ja soovituslik kirjandus (Materialien, Lektüre)	1. Õpik „Boller/Schuster: Praxistorientierte Volkswirtschaftslehre. 11. väljaanne, teine peatükk” 2. Õppejõu poolt antavad töölehed, mis koostatud majandusõppe kursuse jaoks. 3. Moodle-keskkonnas asuvad tunnimaterjalid (Power-Point slaidid) 1. Lehrbuch Boller/Schuster: Praxistorientierte Volkswirtschaftslehre. 11. Auflage. Kapitel 2 2. Arbeitsblätter 3. Moodle und die PowerPoint Slides.
Vastutav ainetoiakond	Võõrkeelte ainetoiakond
Kursuse väljund	Kursus on eelduseks teiste majandusõppe kursustega jätkamisel.

II kursus - Ettevõtted, ettevõtete eesmärgid, tooted ja teenused ning huvigrupid

Ainevaldkond (Bereich)	Sotsiaalsained
Kursuse nimetus (Der Name des Kurses)	Ettevõtted, ettevõtete eesmärgid, tooted ja teenused ning huvigrupid (Unternehmen, seine Ziele, seine Leistungen und seine Anspruchsgruppen)
Kursuse kood (Code des Kurses)	SMaj2
Kursuse staatus (Status)	Õppesuuna kursus
Eelduskursused (Voraussetzungen-kurse)	Eelduskursus - SMaj1
Õpetamise aeg (Zeitraumen)	10. klassi 2. kursus.
Õppetöö korraldus (35 Stunden)	Kontakttunnid, iseseisev töö (Kontaktstunden, selbstständige Arbeit)
Lõimumine (Bezug zu den anderen Fächern)	Antud kursusel viidatakse teadmistele, mis omandatud kursuse SMaj1 käigus.
Kursuse eesmärgid (Ziele)	Selle kursuse raames õpib õpilane: 1) Mis on ettevõtte ja selle eesmärgid; 2) Mis on tootmisettevõtte; 3) Mis on tootmisprotsess; 4) Millised on ettevõtte kapitalivarustajad; 5) Millised on need huvigrupid, kes jälgivad ettevõtte toimimist ja tulemusi. In diesem Kurs erfährt der Schüler: <ul style="list-style-type: none"> • Was ist ein Unternehmen und welche Ziele verfolgt es • Was ist ein Industriebetrieb • Was ist ein Leistungserstellungsprozess • Welche Kapitalgeber hat ein Unternehmen • Welche Gruppen haben Interesse am Verlauf oder Ergebnis eines Unternehmens
Kursuse lühikirjeldus (õppesisu) (Kurzbeschreibung des Kurses, Inhalte)	Õpilased tutvuvad majanduse põhimõistete ja -mudelitega nagu ettevõtte, ettevõtte kuvand, ettevõtte eesmärgid, tootmisettevõtte, tooted, tootevalik, tootmiskava, <i>Shareholder</i> ja <i>Stakeholder</i> -kontseptsioonid SuS lernen Grundbegriffe und –modelle des Wirtschaften wie

	Unternehmen und Unternehmensleitbild, -ziele, Industriebetrieb, Produkte, Produktprogramm, Produktionsprogramm, Shareholder-Konzept, Stakeholder-Konzept.
Kursuse õpitulemused (Lernergebnisse)	Kursuse lõpus saavutab õpilane järgmised õpitulemused: 1) Õpilane teab majanduse põhimõisteid ja -mudeleid; 2) Õpilane suudab teoreetilist teadmist rakendada igapäevases elus; 3) Õpilane suudab lihtsaid majanduslikke seoseid hinnata. Am Ende des Kurses kann der Schüler: 1) Reproduktion von wirtschaftlichen Grundbegriffen und –modelle 2) Anwendung von diesen Kenntnisse im täglichen Umgang 3) Bewertung von einfachen wirtschaftlichen Zusammenhängen
Hindamine (Benotung)	Hinnatakse sõnavara omandamist, aines tehtavaid ülesandeid, ettekannet teatud teema kohta ja arvestustöö sooritamist. Vokabel, Übungsaufgaben, Vortrag, Klassenarbeit
Õppematerjalid ja soovituslik kirjandus (Materialien, Lektüre)	1. Õpik „Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen/Controlling Speth, viies väljaanne, Peatükk 1” 2. Õppejõu poolt antavad töölehed, mis koostatud majandusõppe kursuse jaoks. 3. Moodle-keskkonnas asuvad tunnimaterjalid (Power-Point slaidid) 1. Lehrbuch Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen /Controlling Speth, 5. Auflage, Kapitel 1 2. Arbeitsblätter 3. Moodle und die PowerPoint Slides.
Vastutav ainetoiakond	Võõrkeelte ainetoiakond
Kursuse väljund	Kursuse läbimine on eelduseks järgmiste majandusõppe kursustega jätkamiseks.

III kursus – Raamatupidamise alused (I)

Ainevaldkond (Bereich)	Sotsiaalsed
Kursuse nimetus (Der Name des Kurses)	Raamatupidamise alused, I osa Grundlagen der Buchführung Teil I
Kursuse kood (Code des Kurses)	Smaj3
Kursuse staatus (Status)	Kohustuslik kursus
Eelduskursused (Voraussetzungs-kurse)	Smaj1, Smaj2
Õpetamise aeg (Zeitraumen)	10. klassi 3. periood
Õppetöö korraldus (35 Stunden)	Kontaktunnid, iseseisev töö (Kontaktstunden, selbstständige Arbeit)
Lõimumine (Bezug zu den anderen Fächern)	Raamatupidamine on oma loogikalt ja ülesehituselt väga sarnane teatud teemadega matemaatikas, seega toimub lõimumine matemaatikaga.
Kursuse eesmärgid (Ziele)	Selle kursuse jooksul omandab õpilane järgmised teemad: 1. Mis on raamatupidamine? Kuidas raamatupidamine toimib? 2. Mis on raamatupidamise ülesanded? 3. Milline on bilantsi ja numbrite tähtsus raamatupidamises? 4. Kuidas raamatupidamist õigesti organiseerida?

	<p>In diesem Kurs erfährt der Schüler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Was ist Buchführung, wie funktioniert diese, • Welche Aufgaben hat die Buchführung, • Welche Aussagekraft haben Bilanzen und die Zahlen der Buchführung, • Wie man eine Buchführung richtig organisiert.
Kursuse lühikirjeldus (õppesisu) (Kurzbeschreibung des Kurses, Inhalte)	<p>Kursuse jooksul omandab õpilane raamatupidamise algtadmised. Õpilased õpivad, kuidas raamatupidamist korraldada ja kirja panna, millised on raamatupidamise ülesanded ja väljundid. Õpilased õpivad ka, miks raamatupidamist tegema peab, õpitakse ostudokumentidega (tšekk) ümber käima. Kursuse eesmärgiks on see, et õpilane tunneb raamatupidamise protsessi algusest kuni lõpuni välja ja teab erinevaid samme, mida raamatupidamises läbi viia on vaja.</p> <p>SuS lernen Grundlagen der Buchführung, wie man ordnungsgemäß eine Buchführung führt und erstellt, welche Aufgaben diese hat und wozu man dazu verpflichtet ist eine Buchführung zu führen. SuS lernen mit Belegen umzugehen und diese ordnungsgemäß zu verbuchen und eine Buchführung vom Beginn bis zu Bilanz zu erstellen und zu organisieren.</p>
Kursuse õpitulemused (Lernergebnisse)	<p>Kursuse lõpus oskab õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • õpilane tunneb ostudokumente/tõendeid ja oskab nendega tegutseda. • õpilane oskab kontodega ringi käia ja bilantsi lugeda ja saab sellest aru. <p>Am Ende des Kurses kann der Schüler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Belge erkennen und diese ordnungsgemäß verbuchen • Mit Konten umgehen und Bilanzen lesen und verstehen
Hindamine (Benotung)	<p>Hinnatakse sõnavara omandamist, aines tehtavaid ülesandeid, ettekannet teatud teema kohta ja arvestustöö sooritamist.</p> <p>Vokabel, Übungsaufgaben, Vortrag, Klassenarbeit</p>
Õppematerjalid ja soovituslik kirjandus (Materialien, Lektüre)	<p>1. Õpik „Lehrbuch Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling” Speth, viies peatükk 2. Õppejõu poolt antavad töölehed, mis koostatud majandusõppe kursuse jaoks. 3. Moodle-keskkonnas asuvad tunnimaterjalid (Power-Point slaidid)</p> <p>1. Lehrbuch Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling” Speth, Kapitel 5 2. Arbeitsblätter 3. Moodle und die PowerPoint Slides.</p>
Vastutav ainetoimkond	Võõrkeelte ainetoimkond
Kursuse väljund	Kursuse läbimine on eelduseks järgmiste majandusõppe kursustega jätkamiseks.

IV kursus - Tellimuse koostamine (ettevõtte- ja hankelogistika)

Kursuse nimetus (Der Name des Kurses)	Tellimuse koostamine (ettevõtte- ja hankelogistika) Auftragsabwicklung – Vertriebs- und Beschaffungslogistik
Kursuse kood (Code des Kurses)	Smaj4
Kursuse staatus (Status)	Kohustuslik suunaaine
Eelduskursused (Voraussetzungs-kurse)	Kursuses viidatakse nii Smaj1, Smaj2 kui Smaj3 aines õpitud teadmistele. Der Kursus baut auf die Lernergebnisse der Kurse I-III auf

Õpetamise aeg (Zeitraumen)	10. klassi 4. kursus.
Õppetöö korraldus (35 Stunden)	Kontaktunnid, iseseisev töö Kontaktstunden, selbstständige Arbeit.
Kursuse eesmärgid (Ziele)	Selle kursuse jooksul omandab õpilane järgmised teadmised: <ul style="list-style-type: none"> • Nõudlus kui majanduslik mõiste ja selle ülesanded, liigid, õiguslik mõju, ülesehitus ja sisu • Tellimuse/hanke koostamine • Tellimuse/hanke protseduur • Hankeprotsessi eesmärgid, ülesanded, sisu, võimalikud tekkivad probleemid <p>In diesem Kurs erfährt der Schüler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aufgaben, Arten, rechtliche Wirkung, Aufbau und Inhalte der Anfrage • Erstellung eines Angebotes • Bestandsarten und Bestellverfahren • Ziele, Aufgaben, Inhalte, Konflikte und Ablauf eines einfachen Beschaffungsprozesses
Kursuse lühikirjeldus (õppesisu) (Kurzbeschreibung des Kurses, Inhalte)	Õpilased omavad ülevaadet hanke koostamise protsessist – alates kliendi tellimuse vormistamisest kuni hanke lõpetamiseni ehk selleni, kui klient vajaliku tellimuse kätte saab. Õpilased oskavad kirjeldada kogu tegevuste jada ning kirjeldavad seda hanke ja tootmise planeerimise seisukohalt. Õpilased tunnevad ära hankega seotud ülesanded ja eesmärgid (sealhulgas ka materjalide juhtimisega seotud probleemkohad). <p>Die SuS bearbeiten den Prozess einer Auftragsabwicklung von der Kundenanfrage bis zum Abschluss und der Erfüllung des Kaufvertrags. Die SuS beschreiben eine einfache Vorgangskette mit den Bereichen Beschaffungs- und Produktionsplanung. Die SuS erkennen Aufgaben und Ziele sowie die Zielkonflikte der Materialwirtschaft und können ausgewählte Entscheidungs- und Problemlösetechniken einsetzen.</p>
Kursuse õpitulemused (Lernergebnisse)	Kursuse lõpus omandab õpilane järgmised teadmised: <ul style="list-style-type: none"> - kliendi järelepärimise (pakkumise) töötlemine - kliendile hinnapakumise koostamine - valitud otsustamine ja probleemilahendustaktikate abil materjalikulu ja materjalidega seotu optimeerimine. <p>Am Ende des Kurses kann der Schüler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eine Kundenanfrage bearbeiten • Ein Angebot erstellen • ausgewählte Entscheidungs- und Problemlösetechniken der Materialwirtschaft einsetzen
Hindamine (Benotung)	Hinnatakse sõnavara omandamist, aines tehtavaid ülesandeid, ettekannet teatud teema kohta. Vokabel, Übungsaufgaben, Vortrag
Õppematerjalid ja soovituslik kirjandus (Materialien, Lektüre)	1. Õpik „Lehrbuch Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling“ Speth 2. Õppejõu poolt antavad töölehed, mis koostatud majandusõppe kursuse jaoks. 3. Moodle-keskkonnas asuvad tunnimaterjalid (Power-Point slaidid) 1. Lehrbuch Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling Speth, Band 1 2. Arbeitsblätter 3. Moodle und die PowerPoint Slides.
Vastutav ainetoiakond	Võõrkeelte ainetoiakond

Kursuse väljund	Kursuse läbimine on eelduseks järgmiste majandusõppe kursustega jätkamiseks.
Ainevaldkond (Bereich)	Sotsiaalsained

V kursus - Kaubalogistika, raha- ja infovoogude liikumise näited

Kursuse nimetus (Der Name des Kurses)	Kaubalogistika, raha- ja infovoogude liikumise näited Abbildung Güter-, Geld- und Infoströme
Kursuse kood (Code des Kurses)	Smaj5
Kursuse staatus (Status)	Kohustuslik kursus
Eelduskursused (Voraussetzungs- kurse)	Smaj1, Smaj2, Smaj3, Smaj4
Õpetamise aeg (Zeitraumen)	10. klassi 5. kursus
Õppetöö korraldus (35 Stunden)	Kontakttunnid, iseseisev töö Kontaktstunden, selbstständige Arbeit
Kursuse eesmärgid (Ziele)	Selle kursuse jooksul omandab õpilane järgmised teadmised: - Ostulepingu lõpetamine ja ostulepingu täitmise võimalikud takistused - Kontojääk ja sellega seotud raamatupidamisarvestus - Kauba ladustamise ülesanded ja funktsioonid - Materjalikulu arvutamine ja broneerimine - Lihtsa aastalõpu finantsaruande koostamine ja ettevõtte kasumi arvutamine In diesem Kurs erfährt der Schüler: <ul style="list-style-type: none"> • Abschluss und Störungen eines Kaufvertrages • Rechnungsausgleich und deren Verbuchung • Aufgaben und Funktionen der Lagerhaltung • Ermittlung und Buchung von Werkstoffverbrauch • Erstellung eines Einfachen Jahresabschlusses und einer GuV Rechnung sowie Ermittlung des Betriebserfolges
Kursuse lühikirjeldus (õppesisu) (Kurzbeschreibung des Kurses, Inhalte)	Õpilased omandavad ülevaate ettevõtte/organisatsiooni toimimiseks vajalikest õiguslikest ettekirjutustest, mis on vajalikud ettevõtte ja sellest väljaspoole jääva majanduskeskkonna koostoimimiseks. Õpilased õpivad, kuidas arvutada ettevõtte materjalikulu, sisseostetavate teenuste või allhangete hindu ja materjaliga ümberkäimist. Õpilased koostavad raamatupidamise arvutustele tuginedes lihtsa aastaaruande. Die SuS gewinnen einen Überblick über rechtlichen Vorgaben der Beziehungen zwischen der Organisation und Aussenwelt . Die SuS lernen mit dem Verbrauch und dem Einkauf sowie der Behandlung von Werkstoffen umzugehen. Die SuS lernen auf Basis der Buchhaltung und deren Zahlen die Erstellung eines Einfachen Jahresabschlusses
Kursuse õpitulemused (Lernergebnisse)	Kursuse lõpus oskab õpilane: - ostulepingu õigusi ja kohustusi hinnata. - materjalikulu arvutada ja õigeid koguseid tellida. - lihtsat aastaaruannet koostada. Am Ende des Kurses kann der Schüler: - Rechte und Pflichten aus dem Kaufvertrag beurteilen

	- Die Werkstoffverbräuche ermitteln und buchen - Einen einfachen Jahresabschluss erstellen
Hindamine (Benotung)	Hinnatakse sõnavara omandamist, aines tehtavaid ülesandeid, ettekannet teatud teema kohta ja arvestusliku tööd. Vokabel, Übungsaufgaben, Vortrag, Klassenarbeit
Õppematerjalid ja soovituslik kirjandus (Materialien, Lektüre)	1. Õpik „Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling Speth“, esimene osa 2. Õppejõu poolt antavad töölehed, mis koostatud majandusõppe kursuse jaoks. 3. Moodle-keskkonnas asuvad tunnimaterjalid (Power-Point slaidid) 1. Lehrbuch Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling Speth, Band 1 2. Arbeitsblätter 3. Moodle und die PowerPoint Slides.
Vastutav ainetoimkond	Võõrkeelte ainetoimkond
Kursuse väljund	Kursuse läbimine on eelduseks järgmiste majandusõppe kursustega jätkamiseks.
Ainevaldkond (Bereich)	Sotsiaalsained

VI kursus - Tellimuse käsitlemine - Tootmislogistika

Ainevaldkond (Bereich)	Sotsiaalsained
Kursuse nimetus (Der Name des Kurses)	Tellimuse käsitlemine - Tootmislogistika Auftragsabwicklung –Produktionslogistik
Kursuse kood (Code des Kurses)	Smaj6
Kursuse staatus (Status)	Kohustuslik suunaaine kursus
Eelduskursused (Voraussetzungs-kurse)	Kursus on ehitatud üles teadmiste, mis omandatud Smaj1-5 käigus, 10. klassi jooksul. Der Kursus baut auf die Lernergebnisse der Kurse I-V auf
Õpetamise aeg (Zeitraumen)	11. klassi esimene kursus
Õppetöö korraldus (35 Stunden)	Kontaktunnid ja iseseisev töö Kontaktstunden, selbstständige Arbeit
Kursuse eesmärgid (Ziele)	Selle kursuse jooksul omandab õpilane järgmised teadmised: - uue toote arendamise protsess - erinevad tootmise meetodid - erinevad tootmisprotsessi planeerimise ja -juhtimise tehnikad In diesem Kurs erfährt der Schüler: 1) Prozesse zur Entwicklung eines neuen Produktes 2) Verschiedene Fertigungsverfahren 3) Verschiedene Methoden der Produktionsprozessplanung und -steuerung
Kursuse lühikirjeldus (õppesisu) (Kurzbeschreibung des Kurses, Inhalte)	Õpilased tunnevad ära erinevad tootmise meetodid ja oskavad nimetada toote arendamise protsessi erinevaid etappe. Õpilased on tuttavad tootmisprotsessi planeerimise ja -juhtimise tehnikatega ning oskavad neid teatud olukordades (ülesannetes) rakendada. Die SuS erkennen verschiedene Fertigungsverfahren der Produktion , die Prozesse zur Entwicklung eines neuen Produktes, die Prozesse für die

	Produktionsprozessplanung und -steuerung.
Kursuse õpitulemused (Lernergebnisse)	<p>Kursuse lõpus oskab õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uue toote arendamise protsessi hinnata ja sellele hinnagut anda - erinevaid tootmise meetodeid hinnata (just otstarbekuse seisukohast) - erinevaid tootmisprotsessi planeerimise ja -juhtimise tehnikaid hinnata ja kasutada. <p>Am Ende des Kurses kann der Schüler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prozesse zur Entwicklung eines neuen Produktes beurteilen • Verschiedene Fertigungsverfahren beurteilen • Verschiedene Methoden der Produktionsprozessplanung und –steuerung beurteilen und nutzen
Hindamine (Benotung)	<p>Hinnatakse sõnavara omandamist, aines tehtavaid ülesandeid, ettekannet teatud teema kohta ja arvestusliku tööd.</p> <p>Vokabel, Übungsaufgaben, Vortrag, Klassenarbeit</p>
Õppematerjalid ja soovituslik kirjandus (Materialien, Lektüre)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öpik „Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling Speth“, esimene osa 2. Öppejõu poolt antavad töölehed, mis koostatud majandusõppe kursuse jaoks. 3. Moodle-keskkonnas asuvad tunnimaterjalid (Power-Point slaidid) <ol style="list-style-type: none"> 1. Lehrbuch „Betriebswirtschaft mit Rechnungswesen Controlling Speth“, Band 1 2. Arbeitsblätter 3. Moodle und die PowerPoint Slides.
Vastutav ainetoimkond	Sotsiaalainete ainetoimkond
Kursuse väljund	Kursuse läbimine on eelduseks järgmiste majandusõppe kursustega jätkamiseks.
Ainevaldkond (Bereich)	Sotsiaalsained